

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

75 Distinguit tempus hæc, in quo promoveantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

In minoribus siquidem ordinibus constituti paulatim per singulos gradus sunt provohendi, ut contententes suis obedire Episcopus, dolent sibi esse prelatos, quos prius habebant subiectos.

C. I. X. ¶ Cum majores ordinari contempserint de minoribus promoveantur ordinibus.

Unde Gelasius scribiti Videri Episcopo a.

Confulat b dilectio tua de suorum promotione clericorum, perhibens, quod diaconi ad presbyterii gradum (quo ecclesiam tuam memoras indigere) venire detrectant. Quapropter quia invitos fieri ecclesiastica moderatio, gravitasque non patitur, ut ex nolentibus fiant volentes, ordinatio illa potest perficere e, si quos d habes vel in acolythis, vel subdiaconis maturore etate, & quorum sit vita probabilis, hos in presbyteratum studeas promovere, ut qui in suis ordinibus proficere noluerint, reddantur suis inferioribus post minores e, ipsaq; commoda presbyteri propensius, quam diaconi consequantur: ut hac saltem ratione constituti & honorem, quem refugerant, appetere nitantur, & questum.

DISTINCTIO LXXV.

1 Tempus autem consecrationis, sicut in ordine Romano habetur, ad Episcopi benedictionem non eligitur. Omnis enim tempore benedicuntur; dummodo jejuni, & hora tertia benedictionem accipiant.

C. I. ¶ Ordinationes Episcoporum qua hora fieri debeant.

Unde Anacletus Papa scribit ad Episcopos Italia, epist. 1. in principio.

Ordinationes s Episcoporum auctoritate Apostolica ab omnibus, qui in eadem fuerint provincia, Episcopis sunt celebranda. Qui simul convenientes, scrutinium diligenter agant, jejuniumque cum omnibus celebrent precibus, & manus in sanctis Evangelii, qua predicaturi sunt imponentes, Dominica die, hora tertia orantes, sacraque unctione, exemplo g prophetarum h, & regum capita eorum, more Apostolorum, & Moysi ungentes: quia omnis sanctificatio constat in Spiritu Sancto: cujus virtus invisibilis, sancto christi patri est permissa: & hoc ritu solennem celebrent ordinationem.

2 pars. Tempus autem consecrationis, trium mensium spatio elauditur: ultra quod, nisi necessitate cogente, Episcoporum consecrationes post electionem differri non licet.

C. II. ¶ Ultra tres menses non differatur Episcoporum ordinatio.

Unde in Chalcedonensi concilio, cap. 27. legitur.

Quoniam quidam metropolitanorum; sicut ad nos perlatum est, negligunt creditos sibi greges, & differunt ordinationes facere Episcoporum; placuit sancte synodo intra tres k menses fieri ordinationes Episcoporum, nisi forte inexcusabilis necessitas coegerit tempus ordinationis l amplius protelari. Si autem quis i Episcoporum hac non observaverit, ipsum debere ecclesiasticæ condemnationi subiacere, redditus vero ejusdem viduatae ecclesie integros reservari apud æconomum ejusdem ecclesie placuit.

1 ¶ Si autem quis] Sic etiam in presca versione, Græcè est:

a al. Episcopo Alexandrino. b Ansel. lib. 7. cap. 102. Ivo p. 6. cap. 106. Polyc. l. 2. tit. 31. c al. proficere. d al. quia scilicet si quis. Ivo p. 6. cap. 43. e al. posteriores. f supra dist. 64. ordinationes Episcoporum. Burch. lib. 1. cap. 15. Ivo p. 3. cap. 69. Ansel. lib. 6. cap. 13. Patm. l. 3. cap. 12. Polyc. lib. 2. tit. 6. g al. prophetarum exemplo Regum capita personarum, eos more, etc. h De Prophetis. 3. Regum 19. De Moysi. Exod. 29. De Regibus. 1. Reg. 10. i Polyc. l. 2. tit. 10. Burch. l. 1. c. 24. Ansel. l. 6. c. 40. Ivo p. 3. c. 133. k sup. dist. 30. c. 11. l τῆς κυριότητος.

ei] ἡν ἄρα προήρη, ἡρωκείω, αὐτῶν (al. ἀποβουλεύσασιν) ἡν ἄρα, quæ aliter interpret. verit. Quod si hoc minime fecerit, correctioni ecclesiastica subiacet. De metropolitanorum enim loquitur.

3 pars. Ceterorum vero ordinationes non nisi in temporibus certis, & diebus, maxime Sacerdotum, & Levitarum fieri debent, vespera videlicet sabbati, vel mane diei Dominica continentis jejunio.

C. III. ¶ Ordinationes presbyterorum, vel Levitarum qua hora fieri debeant.

Unde Zepherinus Papa scribit ad Episcopos Ægypti, epist. 2.

Ordinationes a presbyterorum, levitarumque tempore congruo, multis coram astantibus, solenniter agite, & probabiles, ac doctos viros ad hoc opus provehite, ut de eorum societate, & adjumento plurimum gaudeatis.

C. IV. ¶ Presbyteri & Levita, qua hora ordinandi sunt.

Item Leo Episcopus Discepo Alexandrino Episcopo, epist. 79. cap. 1.

Quod b a patribus nostris propensiore cura novissime servatum, a vobis quoque volumus custodiri, non passim diebus omnibus sacerdotalis, vel levitico ordinatio celebretur, sed post diem sabbati ejus noctis, qua lucefcit in prima sabbati exordia e consecrandi eligantur, in quibus his, qui consecrandi sunt, jejunium & a jejunantibus sacra benedictio conferatur. Quod iusdem observantia erit, si mane, ipso dominico die, continuato jejunio sabbati, celebretur: à quo tempore precedentis noctis initia non recedunt: quod d ad diem resurrectionis (sicut etiam in Pascha Domini declaratum) pertinere non dubium est.

C. V. ¶ Quare die Dominico sacerdotum ordinationes celebrentur.

Item eodem cap.

4 Quod i die e Dominico ordinationes sacerdotum celebrentur, non tantum ex consuetudine sed etiam ex Apostolica novimus venire doctrina, scriptura manifestante, quod cum Apostoli f Paulum & Barnabam ex præcepto Spiritus Sancti ad Evangelium gentibus mitterent predicandum, jejunantes, & orantes imposerunt eis manus: ut intelligamus, quanta & datum, & accipientium devotione curandum sit, ne tate benedictionis sacramentum negligenter videatur implerum. Et ideo pie & laudabiliter Apostolicis morem per seceris instituitis, si hanc ordinarum sacerdotum hanc per ecclesiam, quibus Dominus præesse te voluit, etiam ipse servaveris, ut his qui consecrandi sunt, non quam benedictio g, nisi in die Dominica resurrectionis tribuatur. Cui a vespera sabbati initium constat tribui, & tantis divinarum dispensationum h mysterium consecrata, ut quidquid est à Domino insignis constitutum, in hujus diei dignitate sit gestum. In hunc mundum sumpit exordium: in hac per resurrectionis Christi & mors interitum, & vita accepit initium. In hac, &c.

1 ¶ Quod die] Sumptum est caput hoc ex eodem loco, & antecedenti, mutato tamen verborum ordine, & nonnullis adjectis. In ipsa enim epistola post ultima verba precedentis caput, sequitur continenter. Nam præter auctoritatem consuetudinis, quam ex Apostolica novimus venire doctrina, etiam sacra Scriptura manifestat, quod cura Apostoli, &c.

a Polyc. l. 2. tit. 28. Ansel. l. 6. cap. 43. Burch. lib. 2. c. 3. Ivo p. 3. cap. 47. b Polyc. ibid. Ansel. lib. 7. cap. 44. Ivo p. 3. cap. 71. c exordia delignantur, hoc est, sub lege divini officii constituantur. orig. d quam. orig. e Ivo p. 6. cap. 70. Patm. lib. 3. cap. 13. f Alter. g al. benedictiones tribuantur. h dispositionem.

C. VI. De eodem. PALEA.

[Item in ordine Romano, cap. de gradibus Ecclesie.]

Quando a. & ubi libitum fuerit, usque ad subdiaconatus officium ordinantur clerici: diaconi vero, atque presbyteri nunquam, nisi in publica ordinatione.

C. VII. De temporibus ordinationum.

Item Gelasius c. ad Episcopos per Lucaniam, epist. 1. cap. 13.

Ordinationes d. presbyterorum, & diaconorum, nisi certis temporibus, & diebus exerceri non debent, id est, quarti mensis jejunio, septimi, & decimi: sed & etiam quadragesimalis in initio, ac medianæ e hebdomada, & sabbati jejunio circa vesperam noverint celebrandas: nec cujuslibet utilitatis causa, seu presbyterum, seu diaconum his praeferre, qui antea ipsos fuerint ordinati.

DISTINCTIO LXXVI.

Quibus temporibus jejunia celebranda sint, Calixtus Papa determinat, scribens Benedicto Episcopo, epist. 1.

C. I. Quibus temporibus jejunia celebrantur.

Jejunium s. quod ter in anno apud nos celebrare didicisti, convenientius nunc per quatuor tempora fieri decernimus, ut sicut annus per quatuor voluitur tempora, sic & nos quatuor solenne agamus jejunium, per anni quatuor tempora.

C. II. De eodem.

Item ex concilio Moguntino I. capitul. 34. [sed ubi falsus, hinc-stomatium.]

Constituitur g. ut quatuor tempora anni ab omnibus communi jejunio observentur: id est, in mense Martio, hebdomada prima, in Junio, secunda, in Septembri, tertia, in Decembri, quarta.

Auctor Micrologi. 24. & 25. de hoc ipso Moguntini concilii canone disputans, aperte ait hoc ex ignorantia traditionis ecclesiasticae fuisse profectum. Unde & Leo Papa ait, Hujus observatione, &c. quod referretur infra ead. dist. cap. 6. Erne qui occasione horum conciliorum Germanicorum desuperetur, Gregorius septimus (quod in eodem Micrologo narratur) veterem Romanæ ecclesie consuetudinem renovavit. De quare in concilio Claremontensi Vrbani secundi, canone primo constituitur. Primum jejunium quatuor temporum semper fiet prima hebdomada Quadragesimæ, secundum in hebdomada Pentecostes, abique genuum flexione, cum Alleluja, & Gloria in excelsis Deo, & vestibus solennibus fiet; tertium plena hebdomada ante æquinoctium autumnale: quartum plena hebdomada ante Natalem Domini, vigilia ejusdem accepta. Evidens reperitur in altero concilio Placentia postea habito, quod est in bibliotheca Vaticana, & citatur infra ead. cap. statutus.

C. III. De eodem.

Item ex concilio Saleguntia habito, cap. 2.

De h. jejuniis autem incerto quatuor temporum hanc consuetudinem statuimus, ut si Calendæ Martiæ in quarta feria, sive antea evenerint, eadem hebdomada jejunium celebretur. Si autem Calendæ Martiæ in quintam feriam, aut sextam, aut sabbatum distenduntur, in sequentem hebdomadam jejunium distentur.

2. Anselm. lib. 7. cap. 61. b. al. non. c. Et Gregorius III. epist. 3. d. Polycarp. lib. 2. tit. 28. Ansel. lib. 7. cap. 45. Ivo part. 6. cap. 74. Pammer. lib. 3. c. 25. e. medianis quadragesimæ die sabbati jejunio. Orig. f. Polyc. lib. 3. tit. 25. Ivo part. 4. cap. 27. Pammer. lib. 2. cap. 75. g. Capitul. 5. cap. 86. Burchard. lib. 13. cap. 2. Ivo part. 4. cap. 31. Pammer. lib. 2. cap. 160. h. Burchardus in fine. Ivo p. 4. c. 31. Pammer. lib. 2. c. 161.

Simili quoque modo, si Calendæ Junii in quarta feria aut antea evenerint, in subsequenti hebdomada jejunium celebretur; & si in quinta, aut sexta feria, aut sabbato contigerint, jejunium in tertiam hebdomadam referretur. Et hoc sciendum est, quod si quando jejunium mensis Junii in vigilia Pentecostes secundum prædictam regulam evenerit, non ibi celebrandum erit, sed in ipsa hebdomada solenni Pentecostes [quia vigilia i simul, & jejunium celebrari non debent:] & tunc, propter solennitatem Spiritus sancti, diaconi dalmaticis induantur, & Alleluja canetur, & steciamus genua, non dicatur. Eodem modo de Septembris jejunio constitutum est, ut si Calendæ Septembris in quarta feria evenerint aut antea, jejunium in tertiam hebdomadam celebretur: & si in quinta aut sexta, aut sabbato contigerint, in quarta hebdomada jejunandum erit. In Decembri vero illud observandum erit, ut in proximo sabbato ante vigiliam Natalis Domini celebretur jejunium, quia si vigilia in sabbato evenerit, simul vigiliam & jejunium celebrare non convenit.

1. Quia vigilia] Hac usque ad verbum, debent, non sicut in ipso concilio impresso ex Burchardo: eadem verò sententia reperitur in fine capituli.

C. IV. De eodem.

Contra Vrbani in concilio Placentino, cap. 15.

Statuimus a. etiam, ut jejunia quatuor temporum hoc ordine celebrentur: primum in initio Quadragesimæ: secundum in hebdomada Pentecostes: tertium vero in Septembri: quartum in Decembri more solito fiat.

C. V. De eodem.

Item Leo Papa, sermone primo de jejuniis Pentecostes.

igitur b. post sanctæ latinitas dies, quos in honorem Domini à mortuis resurgentis, ac deinde in celos ascendentis exigimus, postquam acceptum sancti Spiritus donum, salubriter, & necessario consuetudo est ordinata jejunii, ut si quid forte inter ipsa festivitatum gaudia negligens libertas, & licentia inordinata præsumptis, hoc religioz abstinentiæ censura castiget.

C. VI. De eodem.

Idem sermone VIII. de jejuniis decimi Mensis.

Hujus e observantia utilitas, dilectissimi, in ecclesiasticis præcipue est constituta jejuniis: quæ ex doctrina sancti Spiritus ita per totius anni circulum distributa sunt, ut lex abstinentiæ omnibus sit ascripta temporibus. Siquidem jejunium vernali in Quadragesima, æstivale in Pentecoste, autumnale in mense septimo, hyemale autem in hoc, qui est decimus, celebramus, intelligentes divinis nihil vacuum esse præceptis, & verbo Dei ad eruditionem nostram omnia elementa servare, dum per ipsius mundi cardines, quasi per quatuor Evangelia incessabili tuba discimus, quod & prædicemus, & agamus.

2 pars. Primum vero mensem, quartum, septimum, & decimum, non Hebræorum rationes sed nostra debemus accipere. Primum enim mensis apud illos est Aprilis, quartus Iulius, septimus October, decimus Januarius. In quibus, & præterea in quinto mense, qui est Augustus, quo fuerit eis causa jejunii, Hieronymus in commentariis ad cap. 8. Zacharia exponit, dicens.

C. VII. Quare in superscriptis mensibus jejunia lex imperavit.

Jejunium d. quarti, & jejunium quinti, & jejunium septimi, & jejunium decimi (dicitur enim in sabbatum mensis domui Iudæ, & Hierusalem, in dies festos, vertetur & gaudium: veritatem tantum Deus querit, & pacem. In hoc loco nostrorum multi multa dixerunt, & inter se dissonantia. & pauca interjecta. Cogimur

a Polyc. lib. 3. tit. 25. b Polyc. ibid. c Polycarp. ibid. d Polyc. ibidem.